

Plán sociálně-ekonomického rozvoje obce Milpoš 2015 - 2023

Názov:	Program socialno-ekonomického rozvoja obce Milpoš na roky 2015-2023
Územné vymedzenie :	Milpoš
Územný plán obce/VÚC schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	14. 06. 2015
Dátum platnosti:	od 14. 06. 2015 do 31. 12. 2023
Verzia¹	1.1
Publikovaný verejne:	02.02.2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Obsah

Obsah	3
Úvod	5
EX-post hodnotenie	8
Financovanie projektov	9
1. Analytická časť	10
1.1 Analýza vnútorného prostredia	10
1.1.1. História obce	10
1.1.2. Prírodné pomery	11
1.1.3. Technická infraštruktúra	12
1.1.3.1. Cestná doprava	12
1.1.3.2. Železničná doprava	12
1.1.3.3. Osobná autobusová doprava	13
1.1.3.4. Cyklistická doprava, turistické trasy a oddychové zóny	13
1.1.3.5. Telekomunikácie a informačná infraštruktúra	13
1.1.3.6. Elektrifikácia	13
1.1.3.7. Plynofikácia	13
1.1.4. Životné prostredie	13
1.1.5. Obyvateľstvo	15
1.1.6. Vzdelanie a zamestnanosť	19
1.1.7. Bývanie	21
1.1.8. Podnikateľské subjekty	24
1.1.9. Školstvo a vzdelanie	24
1.1.10. Sociálna sféra	24
1.1.11. Zdravotníctvo	26
1.1.12. Šport	26
Program sociálno-ekonomického rozvoja obce Milpoš na roky 2015 – 2023	3

1.1.13.	Kultúra	26
1.1.14.	Ubytovacie zariadenia	27
1.1.15.	Stravovacie a reštauračné služby	27
1.1.16.	Cestovný ruch	27
1.1.17.	Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2009 – 2014	28
1.1.18.	Samospráva	28
1.2.	Analýzy vonkajšieho prostredia	30
1.2.1	Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území	30
1.3.	EX-ante hodnotenie	38
1.4.	Zhodnotenie súčasného stavu územia	41
2.	Strategická časť	46
2.1.	Sociálna oblasť	46
2.2.	Hospodárska oblasť	47
2.3.	Enviromentálna oblasť	47
3.	Programová časť	51
4.	Realizačná časť	54
4.1.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO	54
4.2.	Komunikačná stratégia	55
4.3.	Monitorovanie a hodnotenie	55
4.4.	Akčný plán	56
5.	Finančná časť	57
5.1.	Indikatívny finančný plán PRO	58
6.	Záver	59
7.	Prílohy	60

Úvod

Program rozvoja obce, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy.

Program rozvoja obce vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov nachádzajúcich sa v území. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho rozvoja obce.

Program rozvoja obce Milpoš na roky 2015 - 2023 je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z..

Obec Milpoš je súčasťou Prešovského kraja, ktorý patrí medzi regióny s trvale nepriaznivými ekonomickými výsledkami.

Sú to predovšetkým:

- Nízka úroveň HDP, ktorý v prepočte na jedného obyvateľa zaostáva za priemerom v SR
- Vysoká miera nezamestnanosti
- Výrazná disproporcía v regióne
- Výrazné zaostávanie technickej infraštruktúry

Pre potreby spracovania Programu rozvoja obce sa analyzovali už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty na :

- **Regionálnej a lokálnej úrovni** (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Milpoš na roky 2007 – 2013, Program rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2022)
- **národnej** (Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010, Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010)
- **cezhraničné a európske strategické dokumenty** (Stratégia Európa 2020, Spoločný strategický rámec EK, Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014 – 2020 a politiky súdržnosti)

Formulár č. Ú 1 Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania PRO	
Názov dokumentu	- Program rozvoja obce Milpoš na roky 2015 – 2023
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy,
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zriadené z vedenia obce, pracovníkov obecného úradu a poslancov obecného zastupiteľstva
Obdobie spracovania	- vid' tabuľka č Ú 3 Harmonogram spracovania PRO
Financovanie spracovania	- náklady na financovanie boli hradené z rozpočtu obce

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Celý proces spracovania Programu rozvoja obce a harmonogram realizácie jednotlivých častí je nastavený tak aby umožňoval poslancom a občanom obce sa aktívne zúčastňovať na jeho tvorbe a takto zachytiť čo najviac podnetov, ktoré budú viesť k vyššej kvalite života v našej obci.

Formulár č. Ú 3 Harmonogram spracovania PRO

Harmonogram spracovania PRO												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Program rozvoja obce pozostáva z týchto častí:

- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová / Plánovacia časť
- Realizačná časť

- Finančná časť

V analytickej časti Programu rozvoja obce budeme analyzovať územie. Opíšeme obec s jej základnými geografickými údajmi a hlavnými socioekonomickými charakteristikami, ktoré charakterizujú sociálny a ekonomický rozvoj obce. Súčasťou bude spracovať súhrnu analýzu rozvojového potenciálu obce vyhodnocovať jej silné a slabé stránky a taktiež príležitosti a ohrozenia, aby sme dostali súhrny pohľad na reálnu situáciu obce a možnosti jej rozvoja.

Strategická časť sa bude zaoberať oblasťami možného rozvoja územia jeho víziou. Je orientovaná na formulovanie strategického rozvoja obce. Globálne ciele sú rozpracované do špecifických cieľov, ktoré majú stabilizačný, prípadne rozvojový charakter. Stabilizačné ciele a s tým súvisiace opatrenia sú zamerané na riešenie súčasného stavu v jednotlivých oblastiach tak, aby nedošlo k prehĺbovaniu jestvujúcich problémov. Opatrenia viažuce sa na rozvojové ciele sú zamerané na možnosti aktivácie potenciálu obce a na podporu jej dlhodobého rozvoja.

V programovej / plánovacej časti budeme riešiť potreby územia a budeme plánovať realizáciu jednotlivých aktivít. Spracujeme zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a aktivít.

Realizačná časť Programu rozvoja obce tvorí podrobný opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z Programu rozvoja obce.

Finančná časť hovorí o finančnom zabezpečení t.j. o zdrojoch financovania, ktoré je potrebné pre zabezpečenie realizácie jednotlivých aktivít a ich rozdelenie medzi finančné zdroje vnútorné (štátne a súkromné) a zdroje EÚ.

Základným cieľom takto spracovaného Programu rozvoja obce ako kľúčového strategického a rozvojového dokumentu v strednodobom horizonte je analýza hospodárskych a sociálnych daností a potrieb obce a definovanie príslušných cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju obce s ohľadom na potreby občanov obce.

Na príprave Programu rozvoja obce spolupracovali:

- členovia riadiaceho tímu
- pracovné skupiny

- partneri zapojení do spracovania PRO
- obyvatelia obce

EX-post hodnotenie

Prehľad projektov

Tab. č. 1 - prehľad najväčších projektov obce Milpoš 2007 - 2013

Oblasť, názov projektu	Obdobie realizácie	Náklady v období 2007 - 2013 (tis. Eur)
Oblasť Sociálna		
Prestavba školskej triedy na telocvičňu	2008	3012,00
Rekonštrukcia ZŠ	2008	75315,00
Rekonštrukcia polyfunkčného objektu v obci Milpoš	2009	249033,01
Kamerový systém v obci Milpoš	2013	4000,00
Oblasť Hospodárska		
Oporný múr a oplotenie ZŠ	2009	33300,00
Rekonštrukcia oporného múra pozdĺž miestnej komunikácií	2010	33300,00
Oblasť Enviromentálna		
Prvý realizačný projekt revitalizácia krajiny	2011	92700,00
Druhý realizačný projekt revitalizácia krajiny	2011	20000,00

Zdroj: OcÚ Milpoš

Vyhodnotenie plnenia PHSR 2007-2013

V rámci sociálnej oblasti v rokoch 2007 – 2013 bola obci poskytnutá dotácia Ministerstva školstva a Ministerstva hospodárstva, na základe ktorej sa zrekonštruovala základná škola a polyfunkčný objekt v obci Milpoš. Celková výška investícií predstavovala sumu 331360,01 Eur.

V hospodárskej oblasti prebehla v rokoch 2007 – 2013 oprava oporných múrov pri ZŠ a cintoríne. Celková výška investícií predstavovala sumu 66600,00 Eur.

V oblasti enviromentálnej bola v rokoch 2007 – 2013 sa uskutočnila revitalizácia v celom katastri obci Milpoš (protipovodňové opatrenie). Celková výška investícií predstavovala sumu 112700,00 Eur.

Financovanie projektov

V nasledujúcich tabuľkách je uvedený prehľad financovania projektov a podporených aktivít, ktoré boli financované zo zdrojov EÚ, alebo spolufinancované obcou Milpoš resp. samosprávou v rámci Prešovského samosprávneho kraja v období 2007 -2013.

Tab. č. 2 Viac zdrojové financovanie

	Celkové náklady	Verejné investície						Súkromné zdroje	Iné zdroje
		Verejné investície spolu	Štátny rozpočet	Rozpočet PSK	Rozpočet obce Milpoš	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ		
Dotácia Nefo fond PSK (telocvičňa)	3614,40	3614,40	3012	-	602,40	-	-	-	-
Ministerstvo školstva(rekonštrukcia ZŠ)			75315,00	-	-	-	-	-	-
Ministerstvo školstva (rekonštrukcia ZŠ)			33300,00	-	-	-	-	-	-
Pôdohospodárska platobná agentúra (polyfunkčný objekt)			249033,01	-	-	-	-	-	-
Ministerstvo výstavby (rekonštrukcia oporného múra pozdĺž MK)			33300,00						
Úrad vlády SR (revitalizácia krajiny)			112700,00						
Úrad vlády SR (kamerový systém)			4000,00						

Zdroj: OcÚ Milpoš, vlastné spracovanie

1. Analytická časť

1.1 Analýza vnútorného prostredia

1.1.1. História obce

Obec Milpoš sa nachádza na juhozápadných svahoch Čergovského pohoria . Je vsadená bokom od hlavnej cesty z Prešova do Starej Lubovne, medzi Sabinovom a Lipanami.

História samostatnej obce Milpoš je veľmi mladá a vznikla 1.1.1950 odčlenením osady Milpoš od obce Hanigovce. Avšak história a založenie osady siaha do obdobia zemianskej kolonizácie, približne začiatkom 15. storočia (približne rok 1400), ako dôsledok vzniku obce Hanigovce a to postavením Hanigovského hradu. Jej pôvodní obyvatelia pravdepodobne pochádzajú z obce Hanigovce a začali osídľovať územie dnešného Milpoškého chotára z dôvodu neobsadeného územia, ktoré malo relatívne tiež dobré podmienky pre živobytie, alebo aspoň podobné ako Hanigovská dolina. Pôvodní obyvatelia, ktorí boli poväčšine pastieri hradného pána, pásli dobytok na území dnešného chotára si začali na pokyn ich pána stavať jednoduché zruby na prenocovanie, z ktorých sa neskôr stali majere (spomínajú to starí občania). To bolo asi hlavným podnetom pre ďalšie osídľovanie územia na severozápad od hradu, smerom do doliny Milpoškého potoka. Osada sa začala pomerne rýchlo rozrastať, jej stred možno približne situovať v oblasti Štôlne. Vtedajší obyvatelia si postavili aj kostol, - kaplnku, čoho dôkazom boli aj náhodné vykopávky pri stavebných prácach na pozemku Anny Mizerákovej (boli to stavebné kamene z kaplnky, kosti, pravdepodobne z cintorína). Bohužiaľ z tohto obdobia sa nezachovali žiadne písomné záznamy. Z obdobia po vyhorení Hanigovského hradu sa spomína, že časť obyvateľov sa začala zaoberať vypaľovaním dreveného uhlia, pretože v blízkosti okolí bolo nadostač lieskového dreva (asi od začiatku 17. storočia 1600 – 1800). V roku 1775 sa v kanónickej vyzitácii spomína majer Puszta Hanigocz alias Milpos. Z toho obdobia pravdepodobne pochádza aj pomenovanie osady, podľa skládky naukladaného dreva (Mill) a hliny a blata, ktorým sa táto skládka obložila (Phoš). Spojením týchto dvoch názvov vzniká meno osady Milpoš.

Zdroj: Kronika obce

1.1.2. Prírodné pomery

Poloha

Obec Milpoš (nadmorská výška 551 m.n.m., rozloha 1160 ha, hustota osídlenia 62,64 obyv./km²) sa rozprestiera na juhozápadných svahoch Čergovského pohoria. Jej matematicko-geografická poloha je daná súradnicami: 49° 10' 51" severnej geografickej šírky a 21° 00' 13" východnej geografickej dĺžky. Katastrálne územie obce susedí s katastrami obcí: na severe Livovská Huta, na západe Lučka a Kamenica, na juhu Červenica pri Sabinove a Rožkovany a na východe Hanigovce.

Geomorfológia a geologická stavba

Čergov (staršie Čerchov) je pohorie ktoré sa rozkladá v severnej časti Slovenska. Na východe susedí s Ondavskou vrchovinou, na juhu s Košickou kotlinou a Šarišskou vrchovinou, na západe s Levočskými vrchmi a na severe s pohorím Pieniny a menšia časť severnej strany tvorí štátnu hranicu s Poľskom. Horský celok Čergov je orientovaný od severu na juhovýchod. Geologické podložie územia tvorí flyš vrchného až spodného eocénu s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov, pestrých ílovcov a slieňovcov. Z hľadiska geomorfológie sa tu vyskytuje hornatinový a vrchovinový reliéf a prejavujú sa tu zlomovo – vrásové štruktúry flyšových Karpát.

Klíma

Podnebie v celej tejto oblasti radí Čergov medzi chladné oblasti s priemernými teplotami v zimných mesiacoch -3 až -6 °C, v letnom období 14 až 16 °C, počet dní so snehovou pokrývkou je 120 až 160 a počet letných dní sa pohybuje medzi 10 až 30.

Hydrografia

Územie patrí do povodia rieky Torysy a je odvodňované Milpošským potokom (a jeho bezmennými prítokmi), ktorý sa vlieva do rieky Torysa . Podľa vodného režimu ovplyvneného klímou patrí dané územie do stredohorskej oblasti s najväčšími odtokmi na jar a najmenšími na jeseň, prípadne koncom zimy. Zásoby podzemných vôd sú slabé. Pramene majú malú výdatnosť. Podľa klimatickej klasifikácie SR patrí územie navrhovanej PR do chladnej oblasti s priemernou ročnou teplotou okolo 6°C, a do klimatického okrsku C1. Dĺžka vegetačnej doby 190-200 dní s priemernou teplotou 13,5°C. Suma teplôt nad 10 °C a viac je 1200 až 1600, priemerná januárová teplota -6 až -7 °C, amplitúda 18 až 20 °C ročne, ročný úhrn zrážok 1000 až 1400 mm. Snehová pokrývka trvá 85 – 150 dní. V obci Milpoš sa nachádza Milpošský potok .

Pôdy

Pôdny kryt má výškové pásma usporiadané do spektra. V nižších polohách s ílovcovým substrátom sú hnedé pôdy nasýtené s ojedinelými pseudoglejami a hnedými pôdami nasýtenými. V prevažnej časti územia sú hnedé pôdy nenasýtené (kyslé), v nižších polohách až podzolované. Na mnohých miestach sa pôdy vyznačujú typickou povrchovou kamenitosťou, kedy sú v profile výrazne kamenité, zväčša piesočnato-hlinité až hlinité. Na vypuklejších reliéfnych tvaroch v suchších obdobiach pôdne zvršky čiastočne presychajú.

Rastlinstvo

Svahy Čergova sú zarastené zmiešanými lesmi s prevahou listnatých stromov. Z nich sa najviac vyskytuje buk, javor, hrab, v menšej miere tiež dub a breza. Z ihličnanov tu rastie najviac smrek.

Živočíšstvo

Živočíchy tejto oblasti patria tak medzi zástupcov spoločenstiev listnatého a ihličnatého lesa, ako i polí, lúk, vodných tokov, vodných plôch a ich brehov. Bežne sa tu vyskytuje zajac poľný, bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácnych a chránených druhov tu žije rys ostrovid, vlk dravý, mačka divá, (nepravideľne aj medveď hnedý), výr skalný, sova dlhochvostá, orol krikľavý, kuna lesná a skalná, haja červená, vydra riečna, jazvec lesný, krkavec čierny, korytnačka močiarna, z vodného vtáctva: hus divá, kačica divá, bocian biely, bocian čierny, rybár bahenný.

1.1.3. Technická infraštruktúra

1.1.3.1. Cestná doprava

Obec Milpoš leží 5,0 km od významného cestného ťahu – cesty I. triedy 68 spájajúcej Prešov a Starú Ľubovňu resp. Mníšek nad Popradom (štátna hranica s Poľskom) vo vzdialenosti 13 km od okresného mesta Sabinov, a 33 km od krajského mesta Prešov.

Správu a údržbu miestnych komunikácií v dĺžke 2,9 km zabezpečuje obec z vlastných zdrojov. Miestne a štátne cesty sú vo veľmi zlom technickom stave, čo nepriaznivo ovplyvňuje dopravu a zvyšuje riziko nehodovosti. V obci chýbajú miestne komunikácie (chodníky).

1.1.3.2. Železničná doprava

Obec nemá priame prepojenie na železničnú sieť. Najbližšia železničná zastávka sa nachádza v obci Rožkovany vzdialená 6,0 km. Železničné dopravné spojenie je možné smerom Prešov – Lipany- napojenie na trať Prešov – Košice – Bratislava.

1.1.3.3. Osobná autobusová doprava

Osobnú autobusovú dopravu v súčasnosti prevádzkuje SAD Prešov. V obci sa nachádzajú 5 autobusových zastávok SAD. Frekvencia spojenia v priebehu pracovného týždňa a v dňoch pracovného pokoja do okolitých okresných miest (Prešov, Sabinov, Stará Ľubovňa) je nepostačujúca.

1.1.3.4. Cyklistická doprava, turistické trasy a oddychové zóny

V obci nie je v súčasnosti segregovaná cyklistická doprava (cyklotrasy). Samostatne trasované lokálne cyklistické trasy v sídle nie sú a pohyb cyklistov je akceptovaný v rámci jazdných pruhov cesty III. triedy. V obci sa taktiež nenachádzajú označené turistické trasy, chodníky ani oddychové zóny.

1.1.3.5. Telekomunikácie a informačná infraštruktúra

Telekomunikačné služby v obci zabezpečuje Slovak Telecom, a.s.. Pokrytie mobilnými operátormi zabezpečuje Orange Slovensko, a.s.. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom mobilných operátorov, resp. mikrovlnné pripojenia. Pripojenie v súčasnosti nie je postačujúce.

V obci je vybudovaný káblový miestny rozhlas, ktorý je ovládaný z rozhlasovej ústredne v objekte Obecného úradu. Využíva ho najmä samospráva na informovanie občanov. V obci sa nachádza monitorovací kamerový systém.

Poštové služby zabezpečuje Slovenská pošta a.s., ktorá má expozitúru v meste Lipany, ktorá je vzdialená 9 km.

1.1.3.6. Elektrifikácia

Dodávku a rozvod elektrickej energie zabezpečuje Východoslovenská energetika, a.s. Košice. Obec má vybudovanú elektrickú sieť na 100 %.

V obci sa nachádzajú 4 trafostanice, ktorá sú vybavené transformátorom.

Verejné osvetlenie je zavedené v 100% obce a súčasné predstavuje pre obec veľkú energetickú záťaž z dôvodu jeho vysokej spotreby.

1.1.3.7. Plynofikácia

Obec Milpoš je plne plynofikovaná (100%). Hlavným zdrojom dodávky plynu do riešeného územia je SPP, a.s..

1.1.4. Životné prostredie

Analýza stavu životného prostredia

Program sociálno-ekonomického rozvoja obce Milpoš na roky 2015 – 2023

Vodovodná a kanalizačná sieť

V katastrálnom území obce Milpoš sa nachádzajú vodné zdroje, ktoré kapacitne nepostačujú vykryť potrebu pitnej vody pre obce. V obci Milpoš je vybudovaná verejná kanalizácia a ČOV. Takisto sa v obci nachádza vodojem.

Dažďové vody z intravilánu obce sú odvádzané priekopami (rigolami) a dažďovou kanalizáciou. Priekopy sú v nevyhovujúcom stave a je potrebná ich kompletná rekonštrukcia v celej obci. Kritickým miestom je nedostatočne regulovaný Milpošský potok, v oblasti ktorého dochádza v čase zvýšenia hladiny (prívalové dažďové vody) k zaplavovaniu.

Civilná ochrana obyvateľstva

V súčasnosti v obci nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. Obec má spracovaný evakuačný plán v rámci ktorého sú obyvatelia obce informovaní o prípadných zhromaždiskách obyvateľov alebo krytov v prípade nepredvídateľných udalostí.

Požiarna ochrana

V obci sa nachádza požiarna zbrojnica. Obec má činný dobrovoľný hasičský zbor a vlastní 1 hasičské vozidlo typu Avia A31 a Iveco Daily a protipovodňový vozík.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programu odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obec Milpoš nemá vypracovaný program odpadového hospodárstva. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj nakladanie s odpadmi v súlade s platným zákonom. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Obec zabezpečuje vývoz komunálneho odpadu 2x do mesiaca. Obec má v súlade s § 39 ods. 10 zákona o odpadoch uzatvorenú zmluvu na vykonávanie zberu, prepravy, zhodnocovania a zneškodňovania komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na území obce Milpoš so spoločnosťou Envi-Geos Nitra, a.s..

V obci je zavedený separovaný zber komunálnych odpadov formou plastových vriec (papier, plasty, PET fľaše, sklo, kov, elektro, BRO – biologicko rozložiteľný odpad). V obci je zabezpečený vývoz veľkokapacitných kontajnerov vlastnou dopravou podľa potreby.

Obec na svojom území eviduje dve čierne skládky.

Ochrana a tvorba prírody

Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba napĺňať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NRSR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržania ekologickej stability.

V riešenom území obce Milpoš je zastúpené chránené vtáčie územie, ktoré je súčasťou Čergovského pohoria.

1.1.5 Obyvateľstvo

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Milpoš v roku 2015 na základe údajov zo Štatistického úradu SR.

Obyvateľstvo žijúce v obci Milpoš (rok 2015)

Tab. č.3 Počet obyvateľov žijúcich v obci

Spolu	Muži	Ženy
664	332	332

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tab. č.4 Prirodzený prírastok obyvateľstva za posledných 10 rokov

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	Milpoš	0	4	-4	1	7	2	4	4	6	2	-7

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z celkového počtu 664 obyvateľov je v obci 332 mužov a 332 žien. Hrubá miera prirodzeného prírastku (resp. úbytku) obyvateľstva sa ku koncu roka 2015 pohybovala na úrovni –7obyvateľov.

Vekové štruktúra obyvateľstva

Obyvateľstvo v produktívnom veku tvorí približne 56% z celkového počtu obyvateľov. Táto hodnota je v posledných 10tich rokoch relatívne stabilná.

Tab. č. 6 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania (2011)

Náboženské vyznanie	Počet	Podiel v %
Rímskokatolícka cirkev	136	21,0
Gréckokatolícka cirkev	458	68,6
Pravoslávna cirkev	0	0,0
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	0,0
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0,0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,0
Apoštolská cirkev	0	0,0
Cirkev bratská	0	0,0
iné	0	0,0
bez vyznania	70	10,4
nezistené	0	0,0
Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	664	100,0

Zdroj: <http://census2011.statistics.sk/tabulky.html>

V obci prevláda obyvateľstvo Gréckokatolíckeho vyznania (68,6%), a Rímskokatolíckej cirkvi (21,0%).

Obyvateľstvo podľa národnosti

Tab. č. 7 Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v % (2015)

Národnosť	Počet
slovenská	594
rómska	70
rusínska	0
nezistená	0
Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	664

Zdroj: <http://census2015.statistics.sk/tabulky.html>

Obec je charakteristická vysokým podielom obyvateľstva slovenskej národnosti, ktorá tvorí viac ako 90% populácie.

Demografia – pohyb obyvateľstva

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Milpoš bol zaznamenaný mierny nárast počtu obyvateľov.

Počet obyvateľov je za posledných desať rokov relatívne stabilný, pričom má mierne stúpajúcu tendenciu. Nárast počtu obyvateľov je spôsobený predovšetkým kvôli prisťahovaným na trvalý pobyt. V posledných siedmich rokoch obec zaznamenala pozitívne migračné saldo.

Tab. č. 8 Stav a pohyb obyvateľstva za posledných 10 rokov

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	657	655	643	652	655	665	674	680	657	677
Narodení (Osoba)	9	14	7	7	14	7	9	8	12	5
Zomretí (Osoba)	9	9	12	6	7	5	5	4	6	3
Sobáše (Počet v jednotkách)	3	6	5	5	5	6	5	7	9	7
Prírodný prírastok	0	5	-5	1	7	2	4	4	6	2

obyvateľstva (Osoba)										
Prist'ahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	4	6	9	13	9	11	14	8	2	4
Vyst'ahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	7	13	17	5	12	3	10	6	13	4
Migračné saldo (Osoba)	-3	-7	-8	8	-3	8	4	2	11	0
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	-3	-2	-13	9	4	10	8	6	-5	2
Živonarodení (Osoba)	9	14	7	7	14	7	9	8	12	5

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Hustota obyvateľov

Tab. č.9 Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územia a roku

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	109,87	109,95	110,08	110,3	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,5
Obec Milpoš	62,64	62,64	62,64	62,64	62,694	62,69	62,69	62,70	62,70	62,70

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľov je hlboko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k minimálnemu nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2006 dosiahla hustota hodnotu 62,64 a do roku 2014 stúpla na hodnotu 62,70.

Tab. č. 11 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo: rok 2015

Ukazovateľ	abs.		
	Muži	Ženy	Spolu
Milpoš			
Celkové obyvateľstvo	332	332	664
Osoby ekonomicky aktívne	315	273	588
- na materskej dovolenke	0	6	6
- pracujúci dôchodcovia	2	2	4
- nezamestnaní	15	30	45
- osoby na rodičovskej	0	21	21

dovolenke			
-----------	--	--	--

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z celkového počtu obyvateľov (664) tvorí ekonomicky aktívne obyvateľstvo 588 osôb.

1.1.6 Vzdelanie a zamestnanosť

Vzdelanie

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva tvoria významnú zložku osoby so základným vzdelaním (42,11%). Táto hodnota je v porovnaní s Prešovským krajom (17,0%) vyššia. Naopak nižší je podiel osôb s úplným stredným vzdelaním všetkých typov (učňovské, odborné, všeobecné).

V obci Milpoš mali najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so základným vzdelaním (56) a obyvatelia s učňovským bez maturity (19). Obyvatelia bez vzdelania tvorili skupinu 16 osôb.

Oproti Prešovskému kraju má obec rovnaký podiel obyvateľov s absolvovaným vysokoškolským vzdelaním I. a II. stupňa (11,2 % PSK, 11,00 % Milpoš).

Vývoj nezamestnanosti

Tab. č. 13 Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka v (%)

Miera evidovanej nezamestnanosti k 31.12. daného roka (v %)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	11,4	9,4	7,99	8,39	12,7	12,5	13,6	14,4	13,5	12,3
Prešovský kraj	15,8	13,7	12,1	12,9	18,3	17,8	19	20,7	19,4	17,5
Okres Sabinov	21,1	19,3	17,6	18,1	25,4	25,7	26,8	28,4	23,7	21,9
- muži	4,0	4,1	4,0	4,2	4,3	4,0	3,8	3,6	3,7	3,7
- ženy	5,0	5,0	6,0	7,0	7,5	11,0	9,0	7,0	5,0	5,0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je dlhodobo vyššia oproti celkovej evidovanej nezamestnanosti v SR. Za posledných 10 rokov bola najnižšia v roku 2007 (12,1%). V nasledujúcich rokoch sa zvyšovala, čo bolo s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom hospodárskej krízy. Za posledné dva roky dochádza k postupnému poklesu nezamestnanosti. Ku koncu roka 2014 bola aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti v prešovskom kraji 17,5% a v okrese Sabinov 21,9%. Miera evidovanej nezamestnanosti mužov je nižšia oproti ženám.

Tabuľka č. 14 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2014 (%)

Vek	Slovenská republika	Prešovský kraj	Okres Sabinov		
			Spolu	Muži	Ženy
15-24	17,5	19,9	20,75	24,54	16,57
25-34	24,1	25,2	26,27	26,84	25,64
35-49	33,6	33,2	33,51	29,80	37,61
50 a viac	24,8	21,7	19,45	18,80	20,16

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z hľadiska vekovej štruktúry tvoria v okrese Sabinov najväčšiu kategóriu nezamestnaných uchádzači a uchádzačky vo veku od 35 do 49 rokov – 33,51 % z celkového počtu uchádzačov a uchádzačiek. Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných v okrese je porovnateľná so štruktúrou v SR a Prešovskom kraji. K zvýšeniu nezamestnanosti žien dochádza vo vekovej kategórii 35 – 49 rokov, pričom táto kategória tvorí až 37,61 % evidovaných nezamestnaných žien v okrese Sabinov.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden v viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Sabinove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP podporuje predovšetkým vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

1.1.7 Bývanie

Tab. č. 15 Početnosť bytového fondu

Byty podľa typu budovy	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené	Spolu
Byty v bytových budovách	128	11	0	139
Byty v budovách s jedným bytom	0	0	0	0
Byty v budovách s dvoma bytmi	0	0	0	0
Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi	0	0	0	0
Byty v nebytových budovách	15	0	0	0
Nezistené	0	0	0	0
Spolu	45	18	0	63

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Z hľadiska početnosti bytového fondu tvoria jedinú zastúpenú skupinu (63) byty v budovách s jedným bytom, s toho je 18 neobývaných.

Tab. č. 16 Obývané domy podľa typu

Obývané domy podľa typu	rodinné domy	bytové domy	iné
	139	0	0

Zdroj: JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska obývaných domov podľa typu tvoria všetky (45) rodinné domy.

Tab. č. 17 Obývané byty podľa typu budovy

Obývané byty	v rodinných domoch	v bytových domoch	spolu
	139	0	139

Zdroj: JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska obývaných bytov podľa typu budovy sú jedinou zastúpenou skupinou byty v rodinných domoch, a to v počte 139.

Tab. č. 18 Obývané byty podľa formy vlastníctva

Obývané byty podľa formy vlastníctva	Byty obývané vlastníkom	Družstevné byty	Byty v nájme	Iná forma vlastníctva bytu	Nezistené	Spolu
	139	0	0	15		154

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, SODB 2011

Z hľadiska obývanosti bytov podľa formy vlastníctva sú najpočetnejšou skupinou byty obývané vlastníkom a to v počte 139.

Tab. č. 19 Byty podľa formy vlastníctva

Byty podľa formy vlastníctva	Vlastné byty v bytových domoch	Byty vo vlastných rodinných domoch	Obecné byty	Družstevné byty	Iné	Nezistené	Spolu
		139	0	0			139

Zdroj: JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska vlastníctva sú najpočetnejšou skupinou byty vo vlastných rodinných domoch (40). Iná forma vlastníctva je zastúpená 1 bytom. Obec nemá k dispozícii žiaden obecný byt ani bytové jednotky bežného a nižšieho štandardu.

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúce tabuľky predstavujú vybavenosť bytov a domácností.

Tab. č. 20 Systém dodávky vody

Systém dodávky vody	V obytnej jednotke je tečúca voda	V obytnej jednotke nie je tečúca voda	Nezistené
Obecný vodovod	139		

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, SODB 2011

V obci sa nachádza 1 obytná jednotka bez tečúcej vody.

Tab. č. 21 Byty podľa zásobovania vodou

Byty podľa zásobovania vodou	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu
	128	11	15	15

Zdroj: JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013. Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska zásobovania vodou tvoria najpočetnejšiu skupinu byty zo zásobovaním z vlastného zdroja (41).

Tab. č. 22 Byty podľa typu kúrenia

Obývané byty podľa typu kúrenia				
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný typ kúrenia	bez kúrenia	nezistené
0	139	0	0	0

Z hľadiska typu kúrenia tvoria najpočetnejšiu skupinu byty s ústredným lokálnym kúrením (139).

Tab. č. 23 Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie

Obývané byty podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie					
plyn	elektrina	kvapalné	pevné	iný	žiadny

		palivo	palivo		
139		0	110	0	0

Zdroj: Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Z hľadiska zdrojov energie používaných na vykurovanie tvoria najpočetnejšiu skupinu byty používajúce plyn .

1.1.8. Podnikateľské subjekty

V obci Milpoš je hospodárska základňa veľmi málo rozvinutá, čo je v dôsledku relatívnej blízkosti hospodársky silnejších priemyselných miest ako sú Sabinov, Lipany a Prešov, kde je koncentrovaná podstatná časť výrobných aktivít a kde je smerovaná dochádzka za pracovnými miestami.

Na území obce podnikajú viaceré firmy a živnostníci .

V oblasti poľnohospodárstva je v obci činnosť zameraná prevažne na súkromnú rastlinnú a živočíšnu prvovýrobu. Poľnohospodársku pôdu obhospodarujú súkromne hospodáriaci roľníci a firma MOSUPO FK Stará Ľubovňa. Rastlinná výroba je zameraná predovšetkým na súkromné pestovanie obilnín, okopanín, krmovín a technických plodín.

1.1.9. Školstvo a vzdelanie

V obci Milpoš sa nachádza materská a základná škola prvého stupňa . Materskú školu navštevuje 25 žiakov a základnú školu navštevujú žiaci v počte 38 .Žiaci druhého stupňa navštevujú základnú školu v Lipanoch .

Možnosť pokračovania v ďalšom štúdiu majú absolventi základnej školy v meste Prešov, ktoré je od obce vzdialené 33 km. V tomto krajskom meste sídlia stredné odborné školy, gymnázia a učňovské školy rôzneho zamerania.

Najbližšie možnosti štúdia na vysokých školách a univerzitách sú v mestách Prešov a Košice, ktoré sú vzdialené od obce cca 65 km.

1.1.10. Sociálna sféra

Obec Milpoš sa nenachádzajú zariadenia sociálnych služieb. Obec poskytuje opatrovateľské služby. V obci sa nenachádza sociálne zariadenie pre seniorov. Strategickým dokumentom pre túto oblasť je Komunitný plán sociálnych služieb obce Milpoš pre roky 2011 - 2015 schválený uznesením OcZ č. 29, zo dňa 23.11.2011.

Absentujúcu sociálnu starostlivosť kompenzujú okolité sídla, konkrétne zdravotné stredisko v meste Sabinov, Lipany a Prešov.

Na území Prešovského samosprávneho kraja poskytuje sociálne služby 268 poskytovateľov zabezpečujúcich rôzne druhy sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s poskytnutím telekomunikačných technológií,
- podporné služby,
- odborné činnosti.

V okrese Sabinov sa nachádzajú zariadenia sociálnych služieb, ktoré poskytujú sociálne služby občanom odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby (Domov sociálnych služieb v Brezovičke, Domov sociálnych služieb v Sabinove). Ďalej Dom pokojnej staroby Lipany a súkromné zariadenie pre seniorov Senior Vital Sabinov. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách definuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmierne nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

V obci žijú obyvatelia, ktorí sú poberateľmi sociálnych dávok a túto sociálnu pomoc využívajú ako súčasť sociálneho zabezpečenia v našom štáte. Takéto sociálne zabezpečenie je možné využívať v prípade, že sa občan ocitne v zlej životnej situácii resp. v hmotnej núdzi, to znamená, že jeho príjem nedosahuje životné minimum. V doleuvedenej tabuľke je rozdelenie obyvateľov obce podľa evidencie nezamestnaných a podľa druhu poberanej sociálnej dávky v sledovanom období.

Tab. č. 24 Počet evidovaných dlhodobo nezamestnaných a poberateľov sociálnych dávok

Celkový počet obyvateľov	Počet evidovaných dlhodobo nezamestnaných (16.10.2015)	Počet poberateľov sociálnych dávok (16.10.2015)
664	45	18

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Medzi cieľové skupiny, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením patria prevažne seniori, ale aj ostatní občania obce, ktorí sa nachádzajú v zlej sociálnej resp. nevyhovujúcej situácii. Medzi znevýhodnené skupiny, ktoré nemajú rovnaké šance a príležitosti, patria tiež ženy- zamestnankyne s nezaopatrenými deťmi (slabá ponuka služieb za zosúladenie rodinného a pracovného života).

Obec Milpoš ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa podieľa na vytváraní takých životných podmienok pre obyvateľov, ktoré podporujú ich osobnostný rozvoj a zamedzujú vzniku zlej životnej situácie občanov.

V obci sa nachádza cintorín, dom smutku , multifunkčné ihrisko

1.1.11. Zdravotníctvo

Najbližšia základná zdravotná starostlivosť je dostupná v meste Lipany. Za odbornou zdravotnou ambulanciou a pohotovostnou službou dochádzajú občania do okresného mesta Sabinov, alebo krajského Prešova.

1.1.12. Šport

Obec má vytvorené podmienky pre športové aktivity . V obci sa v súčasnosti nachádza multifunkčné ihrisko, detské ihriska, futbalové ihrisko .

1.1.13. Kultúra

Obec má plne funkčnú internetovú stránku (www.milpos.sk)

V rámci kultúrno-spoločenských podujatí sa v obci každoročne konajú rôzne aktivity. V obci sa v súčasnosti nachádza areál na realizáciu kultúrno-spoločenských aktivít.

1.1.14. Ubytovacie zariadenia

V obci sa nenachádzajú ubytovacie zariadenia.

1.1.15. Stravovacie a reštauračné služby

Obec Milpoš poskytuje stravovacie služby.

1.1.16. Cestovný ruch

Potenciál územia Prešovského kraja je pre cestovný ruch, rekreáciu a kúpeľníctvo značne rozsiahly a hlboko diferencovaný. Nachádzajú sa tu priestory poskytujúce možnosti pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu od vysokohorskej a horskej krajiny Vysokých Tatier, Spišskej Magury, Pienin, Čergova, Slanských vrchov, Vihorlatu a Bukovských vrchov a Východoslovenskej pahorkatiny, významné prvky kultúrneho a historického dedičstva slúžiace ako cieľ poznávacieho turizmu, až po možnosť kúpania vo vodných nádržiach a termálnych kúpaliskách.

Najcennejšou devízou územia Prešovského kraja je vysoko hodnotná, zatiaľ relatívne málo narušená horská i podhorská krajina osobitá nielen v celoslovenskom, ale i stredoeurópskom kontexte poskytujúca nevšedné turistické a rekreačné vyžitie v prírodnom prostredí.

Súčasný ponukový potenciál obce Milpoš z hľadiska vybavenosti cestovného ruchu, turizmu a rekreačno-športových aktivít nie je dostatočný.

Ubytovacie služby sa na území obce v súčasnosti nenachádzajú.

Obec Milpoš je však vhodným miestom pre vidiecky cestovný ruch a agroturizmus. Pri vidieckom cestovnom ruchu a agroturizme je cieľovým miestom účastníkov cestovného ruchu vidiek vo veľmi zachovalom prostredí s nízkym stupňom urbanizácie a rušivých vplyvov. Zatiaľ vo vidieckom priestore neexistuje informačný systém o území, jeho prírodných, kultúrnych a historických hodnotách, a ani o infraštruktúre vidieckeho turizmu. Súčasne chýba miestna iniciatíva i znalosti z dôvodu nízkej mobilizácie a často krát i kvality ľudského potenciálu (napr. ekonomické vzdelanie) vidieckeho obyvateľstva. Vytváranie kapitálových zdrojov pre investície do podnikania v oblasti vidieckeho turistického ruchu a agroturizmu je stále nedostačujúce.

Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike určuje poradie priorít všetkých 21 regiónov Slovenska v rámci podpory cestovného ruchu, a to podľa potenciálu cestovného ruchu v strednodobom horizonte a miery nezamestnanosti. Šarišský región cestovného ruchu, v ktorom sa nachádza aj obec Milpoš sa nachádza v kategórii regiónov s regionálnym významom, s významnými

lokalitami mestského typu (Bardejov – historické centrum zapísané do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO), rekreačnými územiami (vodná nádrž Domaša, lyžiarske strediská Drienica – Lysá, Regetovka) a s miestami s kultúrnymi pamiatkami (Prešov, Sabinov, Šarišský hrad, drevené kostolíky).

Obec nemá nadviazanú žiadnu cezhraničnú spoluprácu s okolitými štátmi. Je členom Miestnej akčnej skupiny (MAS) Horná Torysa. Cieľom MAS Horná Torysa je riešiť problémy územia pomocou prístupu LEADER a prostredníctvom stratégie CLLD (stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou). Momentálne nemá obec nadviazanú spoluprácu so žiadnou Oblastnou organizáciou cestovného ruchu.

1.1.17. Rekapitulácia rozpočtu obce za roky 2009 – 2014

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce:

Tab. č. 25 Hospodárenie obce celkom

Prehľad rozpočtov obce v tis. €					
Rok	Príjmy		Výdavky		Výsledok hospodárenia
	Rozpočet	skutočnosť	Rozpočet	skutočnosť	
2009	37 676	32 530	37 676	27 931	-3 839
2010	27 390	26 710	27 390	26 438	-0 478
2011	105 203	104 850	105 203	104 222	-1 300
2012	35 918	35 260	35 918	31 225	-22 556
2013	33 580	33 465	33 580	30 621	-17 895
2014	52 705	51 207	52 705	47 863	-0 524

Zdroj: OcÚ Milpoš, 2015

1.1.18. Samospráva

Spôsob zriadenia samosprávy, kompetencie a popis organizačnej štruktúry

Spôsob zriadenia obce:

Obec Milpoš bola zriadená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a to dňom volieb do orgánov samosprávy obcí t.j. 23. – 24. 11. 1990

Právomoci a kompetencie obce:

Kompetencie obce (t.j. právomoc a pôsobnosť obce sú dané:

Program sociálno-ekonomického rozvoja obce Milpoš na roky 2015 – 2023

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)
- Zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami obce na úseku samosprávnych činností (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR)

Organizačná štruktúra obce:

Súčasnú zriadenie verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad, ktorý je v zlom technickom stave (strecha, okná, zateplenie). Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Milpoš. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov, ktorí sú volení obyvateľmi obce na obdobie 4 rokov. Obec má zriadenú poriadkovú obecnú komisiu.

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy

Tab. č. 26 Príslušnosť obyvateľov k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Lipany
Sídlo pracoviska daňového úradu	Sabinov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Lipany
Sídlo Okresného súdu	Prešov
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Sabinov
Sídlo pracoviska okresného úradu	Sabinov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Lipany
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Sabinov

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

1.2. Analýzy vonkajšieho prostredia

1.2.1 Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území

Obec Milpoš je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

STEEP faktory

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v sociálnej, technologickej, ekonomickej, ekologickej a politickej oblasti. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny v spoločnosti prebiehajú neustále, jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Sociálne faktory

Prešovský kraj patrí medzi najchudobnejšie regióny Slovenska. Napriek rastu jeho hrubého regionálneho produktu stále výrazne zaostáva za priemerom EÚ. Podiel Prešovského kraja na celkovom hrubom domácom produkte sa v posledných rokoch pohybuje medzi 8,5 – 9%, čo je najnižší podiel zo všetkých krajov. Región je charakteristický vysokou nezamestnanosťou a nízkym podielom kvalifikovanej pracovnej sily. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva je oproti ostatným krajom Slovenska charakteristická vyšším podielom osôb s ukončeným a neukončeným základným vzdelaním. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Sabinov dosahovala ku koncu roka 2014 hodnotu 21,9%, čo je o 9,6 percentuálneho bodu viac ako miera evidovanej nezamestnanosti za Slovensko ako celok. Spomedzi evidovaných UoZ je v kraji vysoký podiel uchádzačov s ukončeným stredným odborným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním. Významnú časť evidovaných UoZ tvoria osoby s ukončeným základným vzdelaním a bez ukončeného základného vzdelania.

Demografické starnutie populácie v regióne vytvára tlak na zvyšovanie kvality a kapacity sociálnych služieb, najmä pre obyvateľov v poproduktívnom veku.

V rámci celosvetových sociálnych faktorov majú v súčasnosti na vývoj spoločnosti najväčší vplyv demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov, zvyšovanie priemerného veku obyvateľov, odchod obyvateľov v produktívnom veku do zahraničia za prácou a kariérou. Prejavujú sa zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, množstvo informácií, vplyv techniky a médií. Dochádza k oslabovaniu tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva. Na druhej strane sa posilňujú skupiny oživujúce tradície a tradičné hodnoty, ktoré sa týkajú stravovania, bývania a celkového životného štýlu.

Technologické a ekonomické faktory

Priemysel v kraji je rôznorodý, nie je výrazne zameraný na niektoré konkrétne výrobné odvetvia. Dôležitými priemyselnými odvetviami sú kovospracujúci, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, chemický, textilný a odevný priemysel. Priemysel je koncentrovaný predovšetkým v okresných mestách. Významnými podnikmi pôsobiacimi v okolí obce sú výrobca nábytku SANAS, potravinárska spoločnosť SABI (MILK-AGRO), výrobca prevodoviek ZŤS, Odeva Lipany a Ulatraplast Lipany.

Na území kraja pôsobí viac ako 16 tisíc firiem zameraných na tvorbu zisku a 55,5 tisíc súkromne podnikajúcich fyzických osôb (živnostníkov, vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského zákona). Svoju činnosť orientujú hlavne do odvetví stavebníctva, obchodu a priemyselnej výroby. Podľa počtu zamestnancov 95 % firiem je zaradených medzi malé podniky (do 49 zamestnancov), 1,6 % medzi stredné (od 50 - 249 zamestnancov) a 0,3 % medzi veľké podniky (nad 250 zamestnancov). Napriek tomu, že v kraji prevažujú malé a stredné podniky, ich počet je stále veľmi nízky a rovnako je nízka aj ich konkurencieschopnosť.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry výroby má poľnohospodárstvo v Prešovskom kraji menej významné postavenie. Význam poľnohospodárstva spočíva predovšetkým v iných efektoch jeho pôsobenia na regionálny rozvoj. V rámci nich dôležitú úlohu má najmä krajínotvorný a ekologický efekt a rozvoj vidieka.

Celosvetové rýchle tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšuje produktivitu i kvalitu výroby, umožňuje ľahší prístup k zdrojom a službám, zlepšujú sa formy spolupráce na diaľku. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a

dostupné nielen prostredníctvom elementárnych technológií (televízia, rozhlas, káblová televízia.). K dispozícii sú aj vyspelejšie informačno-komunikačné technológie (počítače, internet, mobilné telefóny) a zariadenia domácej zábavy (domáce kiná, prehrávače hudby a videa, tablety, herné konzoly).

Z celoslovenského hľadiska bol až do roku 2008 zaznamenaný pozitívny makroekonomický vývoj a rast životnej úrovne obyvateľov. V posledných rokoch je vývoj vo svete a na Slovensku ovplyvnený ekonomickou krízou. Týka sa oblasti výroby, dopravy, obchodu, finančného kapitálu a spotreby. Obdobie krízy nepriaznivo vplyva na podniky, podnikateľov, verejný sektor, neziskový sektor, ako aj samotných obyvateľov. Kvalita podnikateľského prostredia na Slovensku nie je hodnotená ako dobrá. Prešovský kraj patrí z hľadiska výkonnosti ekonomiky medzi najslabšie kraje v SR, a to vo všetkých ukazovateľoch – regionálny hrubý domáci produkt, priemerné mzdy, výška investícií a prírastok pracovných miest. Horšie sociálno-ekonomické podmienky spôsobujú obmedzenie výdavkov domácností na základné potreby, a to najmä v kategórii najmä mladých ľudí s rodinami a dôchodcov. Sociálno-ekonomická situácia niektorých skupín obyvateľstva je taká nepriaznivá, že sú odkázaní na pomoc obce či štátu. Vzdelávacie, kultúrne a športové aktivity sa stávajú pre niektoré skupiny obyvateľov nedostupné z ekonomických dôvodov.

Ekologické faktory

Medzi hlavné globálne ekologické problémy patria: znečisťovanie životného prostredia (ovzdušia, vôd a pôdy), poškodzovanie zdravia ľudí, populačná explózia, kyslé dažde, skleníkový efekt, zväčšovanie ozónovej diery, znižovanie tvorby kyslíka, ohrozenie biodiverzity, úbytok a znehodnocovanie pôdy, rozširovanie púští, úbytok lesov, nadmerné čerpanie nerastných zdrojov, nárast objemu odpadov a problémy s ich odstraňovaním. Hrozba zmeny klímy a jej negatívnych dôsledkov predstavuje v súčasnosti vážny problém. Najnápadnejším prejavom klimatickej zmeny je globálne otepľovanie. Popri čoraz častejších extrémnych prejavoch počasia (vlny horúčav, dlhšie trvajúce a intenzívnejšie sucho, silnejšie a prudšie búrky, povodne a pod.) treba do budúcnosti počítať najmä s rozšírením výskytom hmyzích a iných škodcov ako aj ľudských patogénov. Významným dôsledkom klimatickej zmeny bude ústup horských ľadovcov, častejší výskyt nebezpečných poveternostných javov a nárast hladiny svetových oceánov. Súčasná klimatická a energetická politika EÚ sa zameriava na 3 ciele: zníženie emisií skleníkových plynov, zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov a úspora primárnej energetickej spotreby.

Politické faktory

Z medzinárodného hľadiska možno považovať za najvýznamnejšie politické faktory poslednej dekády najmä vstup SR do NATO (2004), EÚ (2004) a Schengenského priestoru (2007), zavedenie eura (2009), globalizáciu ekonomiky a životného štýlu. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovania príjmov do štátneho rozpočtu, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočty samospráv sú v podobe nižších príjmov v rámci podielových daní. Kvalitný výkon prenesených kompetencií zo štátu na samosprávy, najmä v oblasti školstva a sociálnych služieb je obmedzený znižovaním normatívov, a tým aj finančnými možnosťami na rozvoj týchto oblastí. Na Slovensku je možné pozorovať nízku dôveryhodnosť obyvateľov najmä v oblasti justície, korupčného správania vo verejnej správe a čerpania eurofondov.

Tabuľka č. 27 - STEEP analýza

STEER faktory				
Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
- demografické zmeny - zmeny v životnom štýle - oslabovanie tradičných životných a kultúrnych hodnôt	- rýchlo tempo inovácií v technológiách - postupná informatizácia spoločnosti	- ekonomická kríza - nedostatočná kvalita podnikateľského prostredia SR - nedostatočná ekonomická výkonnosť PSK - obmedzenie výdavkov domácností na základné potreby	- globálne ekonomické problémy - hrozba zmeny klímy a jej dôsledkov - klimatická a energetická politika EÚ	- členstvo SR v NATO, EÚ, Schengenský priestor, mena euro - globalizácia ekonomiky a životného štýlu - znižovanie verejných výdavkov v SR - prenos kompetencií štátu na samosprávy - nízka dôveryhodnosť obyvateľov (justícia, polícia, korupcia, eurofondy)

Zdroj: vlastné spracovanie

Analýza konkurencie

Obec v súvislosti s vnímaním konkurenčného prostredia iných miest a obcí z hľadiska občanov, návštevníkov a investorov.

Občania

Miestna samospráva obce Milpoš sa aj napriek obmedzenému rozpočtu snaží realizovať projekty a aktivity ktoré prispievajú k zlepšovaniu kvality života obyvateľov. Sú to najmä aktivity v oblasti: kultúry, sociálnych vecí, cestovného ruchu, dopravnej a technickej infraštruktúry a životného prostredia.

Návštevníci

Z hľadiska návštevníkov sa obec Milpoš snaží propagovať ako miesto, kde si návštevník môže odpočinúť, zašportovať a zrekreovať. V konkurenčnom prostredí v oblasti cestovného ruchu sú Milpoš obcou s menšími možnosťami na prilákanie turistov na dlhší pobyt, ale v rámci spolupráce s okolitými mestami a obcami, prípadne v ďalších partnerstvách sa môže stať dôležitou súčasťou plánovanej cyklotrasy a akvaparku v Lipanoch resp. turistickej trasy, ktorá by spájala katastre okolitých obcí s možnosťou návštevy .

Podnikatelia

V obci je hospodársky dvor ktorý sa zaoberá chovom hovädzieho dobytka .

Charakteristika špecifických stránok regiónu

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu v regióne.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu sú:

A, zaostávajúce miestne hospodárstvo

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9% čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34% ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitolu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opálové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské soľné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- 1, Nízka produktivita práce v sektoroch priemyslu a služieb
- 2, Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť
- 3, Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií

B, Nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- 1, Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- 2, Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- 3, Mladá pracovná sila
- 4, Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- 5, Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

C, Únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vyst'ahovanie sa miestnych obyvateľov, ktorá súvisy s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkej priemernej mzdy za prácu. Preto dochádza k problémom udržania kvalifikovanej pracovnej sily.

D, Sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruke so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

E, Znečistenie životného prostredia

Životné prostredie Prešovského kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohroziť ekologickú stabilitu.

Aktuálnym problémom Prešovského kraja je neustále ohrozenie ničivými záplavami.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3%). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8% podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46% obyvateľstva. Najhustejšie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel až 92,9 % tvoria sídla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke sídla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značnú časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 % nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približne trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km), Ukrajinou (38 km) a s tromi slovenskými kraji, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené mesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1%.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými krajinami a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predproduktívnom populácie a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva.

V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8%).

Územie prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa-Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných prepravcov.

1.3. EX-ante hodnotenie

Tab. č. 28 - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu aktualizácie PRO, resp. vypracovanie nového PRO

Por. č.	Politika - oblasť	Názov investície (obec, okres)	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia - plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov									
				Rok dokončenia - plán	ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem finančných prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje	
					SP:															PD:
1	Sociálna	Výstavba detského ihriska	2411 – športové ihriská	2018																
				2018	ÚR:	150 000	150 000	2018	150 000	150 000	150000		15000			127 500				
					SP:															
				2018	PD:															
2	Sociálna	Oddychové zóny v Milpoši	2412 – ostatné športové a rekreačné stavby	2016																
				2016	ÚR:	100 000	100 000	2016	100 000	100 000	100000		0			85 000				
					SP: x															
				2016	PD: x															
3	Sociálna	Polyfunkčný objekt Milpoš	1261 – budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2020																
				2020	ÚR:	150 000	150 000	2020	150 000	150 000	150000		15000			127 500				
					SP: x															
				2020	PD: x															
4	Sociálna	Kultúrne podujatie	nestavebná	2016																
				2016	ÚR:	5000	0	2016	5 000	5 000	5000		50000			8 500				
					SP:															
				2016	PD:															
5	Hospodárska	modernizácia verejného osvetlenia	2224 – miestne elektrické a telekomunikačné	20116																
				2016	ÚR:	100 000	100 000	2016	100 000	100 000	100000		6000			85 000				
					SP:															
				2016	PD:															

			rozvody a vedenia		PD:														
6	Hospodárska	Dobudovanie optických sietí	2224 – miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2020															
				2020	ÚR:	50 000	50 000	2020	50 000	50 000	7 500	0			42 500				
					SP:														
2020	PD:																		
7	Hospodárska	Modernizácia kamerového systému	2224 – miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2019															
				2019	ÚR:	15 000	15 000	2019	15 000	15 000	2 250	0			12 750				
					SP:														
2019	PD:																		
8	Hospodárska	Rozšírenie vodovodnej siete a výstavba vodojemu	2212 – diaľkové rozvody vody	2019															
				2019	ÚR:	250 000	250 000	2019	200 000	200 000	200000	10000			255 000				
					SP:														
2019	PD:																		
9	Hospodárska	Výstavba miestnych komunikácií (ciest, chodníkov)	2112 – miestne komunikácie	2017															
				2017	ÚR:	80 000	80 000	2017	80 000	80 000	12 000	0			68 000				
					SP:														
2017	PD:																		
10	Hospodárska	Oprava a rekonštrukcia prístupných priekop (rigolov)	2112 – miestne komunikácie	2017															
				2017	ÚR:	70 000	70 000	2017	70 000	70 000	10 500	0			59 500				
					SP:														
2017	PD:																		
11	Hospodárska	Revitalizácia cintorína, spevnenie plôch	1272 – budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	2018															
				2018	ÚR:	100 000	100 000	2018	100 000	100 000	15 000	0			85 000				
					SP:														
2018	PD:																		
12	Hospodárska	Výstavba, rekonštrukcia turistických a cyklistických trás a chodníkov	2122 – ostatné dráhy	2016															
				2016	ÚR:	100 000	100 000	2016	100 000	100 000	15 000	0			85 000				
SP:																			

1.4. Zhodnotenie súčasného stavu územia

Na základe analytickej časti Programu rozvoja obce boli spracované SWOT analýzy a to pre:

- Oblasť sociálnu,
- oblasť hospodársku,
- oblasť environmentálnu.

Ich spracovaním sme získali nástroje potrebné na vypracovanie strategickej časti Programu rozvoja obce. Vyhodnotili sme silné a slabé stránky ako aj príležitosti a ohrozenia, ktoré sa týkajú danej oblasti. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v samospráve z hľadiska vnútorných faktorov – „čo je v súčasnosti v území pozitívne a negatívne. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na formovanie územia.

Tab. č. 29 SWOT analýza pre Sociálnu oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - tradícia kultúrno- spoločenských podujatí - pripravené projektové zámery (projektová dokumentácia) - ZŠ a MŠ - Multifunkčné ihrisko - Inžinierske siete (voda, kanál, plyn,) - Dom smútku - Futbalové ihrisko - Folklórne súbory 	<ul style="list-style-type: none"> - - nedostatočný počet kultúrno- spoločenských podujatí - neexistujúca oddychová zóna - nepripravené projektové zámery (projektová dokumentácia) - nezamestnanosť - nevyhovujúce autobusové spoje - protipovodňové opatrenia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - propagácia spoločensko-kultúrnych podujatí v obci - atraktivita vidieckeho bývania v obci zvyšujúca počet obyvateľov - príprava a realizácia projektov zo štrukturálnych fondov EÚ - podpora kultúry, vzdelávania, športu 	<ul style="list-style-type: none"> - demografický vývoj obyvateľstva - nedostatočný systém financovania kultúry a športu - pokračovanie trendu pasívneho spôsobu života u obyvateľov - zhoršujúci sa zdravotný stav populácie - pretrvávajúci nedostatok financií v rezorte

<p>podnikateľskými subjektmi a sponzormi</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami (MAS, mikroregióny, občianske združenia, cezhraničná spolupráca atď.) - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok a pietnych miest - rekonštrukcia a výstavba športového a kultúrno- spoločenského areálu 	<p>kultúry a športu</p> <ul style="list-style-type: none"> - odchod mladých ľudí za prácou do iných miest a zahraničia - administratívne zaťažujúce podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 30 SWOT analýza pre Hospodársku oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prírodné danosti obce, vhodné pre rozvoj cestovného ruchu, pešej turistiky, cykloturistiky - vidiecke prostredie vhodné na rozvoj ekologického a energetického poľnohospodárstva - história obce a kultúrne pamiatky vhodné pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu - vybudovaná plynofikácia (100% pokrytie obce) - vybudovaná elektrická sieť (100%) - vybudované verejné osvetlenie (90%) - pokrytie signálom operátorov – Orange, T-com - existujúce optické siete - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu pre informovanie obyvateľov obce - vybudovaný monitorovací kamerový systém - vybudované miestne komunikácie (cesty, chodníky) 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia cyklotrasy - nedostatočná modernizácia resp. dobudovanie verejného osvetlenia a kamerového systému - slabé označenie turistických trás, historických pamiatok - absencia informačných tabúl - nedobudované pešie komunikácie (chodníky), resp. zlý technický stav cestných komunikácií (ciest) - nedostatočné pokrytie optickými sieťami - slabo rozvinutá hospodárska základňa obce, nízky obecný rozpočet, nedostatok finančných zdrojov na investície - malý počet podnikateľských subjektov s malým dosahom na hospodárstvo obce - stagnujúca poľnohospodárska výroba - absencia rozvojových programov na obecnej úrovni a v podnikateľskej sfére, - stagnácia rozvoja dopravnej infraštruktúry - nerozvinuté formy podnikania pri poskytovaní služieb obyvateľstvu (obchody, komunálne služby, remeslá); nejestvujúce

	<p>služby v oblasti turistického ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - slabá informovanosť občanov vo všetkých oblastiach občianskeho a hospodárskeho života; nedostatok motivácie obyvateľstva k podnikateľskej činnosti - relatívne nízky príjem obyvateľov obce, malý podiel príslušníkov strednej vrstvy - vysoká miera nezamestnanosti, problém dlhodobej nezamestnanosti - chýbajúce pracovné príležitosti v obci, únik kvalifikovaných občanov za prácou do iných oblastí SR a do zahraničia - malý počet občanov s vyšším vzdelaním, vysoký počet občanov so základným vzdelaním bez kvalifikácie a s nedokončeným základným vzdelaním; malý záujem zo strany občanov o získanie kvalifikácie - neexistencia tretieho sektoru, čo odráža slabý záujem občanov o záujmovú činnosť, ale aj o iniciatívne riešenie obecných problémov, miestna samospráva nemá partnera pre definovanie a uskutočňovanie rozvojových zámerov - slabá propagácia územia - nízka úroveň starostlivosti o kultúrne pamiatky - neexistujúca kapacita ubytovacích kapacít - nedobudované a neoznačené turistické chodníky, cykloturistické trasy a bežecké trasy - nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb cestovného ruchu - absencia turistických informačných tabúl - absencia cezhraničnej spolupráce - nedostatočné kapacity pre vhodných
--	---

	zahraničných investorov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce - rekonštrukcia a modernizácia obecného kamerového systému a dobudovanie optických sietí - vybudovanie turistickej infraštruktúry - výstavba nových a oprava chodníkov v obci - dostavba ciest v obci - výstavba vodovodných sietí (vodovod, vodojem) - vybudovanie cyklistických a turistických trás - dobudovanie informačných tabúlí a označení - rozšírenie cintorína - spolupráca verejného a súkromného sektora v oblasti sociálnej politiky, schopnosť získavať financie z rôznych zdrojov - zapojenie súkromných investorov do rozvoja obce - možnosť využívania a čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ - oživenie priemyselnej a poľnohospodárskej výroby - zvýšenie atraktivity obce pre podnikanie a cestovný ruch - spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami (MAS, mikroregióny, občianske združenia, cezhraničná spolupráca atď.) - možnosti cezhraničnej spolupráce - podpora malých a stredných podnikateľov v cestovnom ruchu zo strany štátu a EÚ - spolupráca s informačnými centrami 	<ul style="list-style-type: none"> - slabý záujem štátu o kompletizáciu technickej infraštruktúry - administratívne zaťažujúce podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov - prírastok tzv. civilizačných chorôb - odliv kvalifikovanejšej pracovnej sily mimo región a/alebo neprispôsobenie sa značnej časti ostatnej pracovnej sily v meste zmeneným požiadavkám na trhu práce - zložité majetkovoprávne vzťahy v obci - vecné bremená - slabá koordinácia všetkých zainteresovaných subjektov regiónu - nízka úroveň priestorového vybavenia kultúrnych akcií, absencia kultúrno - slabé postavenie Slovenska a regiónu na trhu cestovného ruchu - legislatíva obmedzujúca rozvoj turizmu

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 31 SWOT analýza pre Enviromentálnu oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zavedený separovaný zber komunálneho odpadu - v obci je evidované chránené vtáčie územie - kvalitný poľnohospodársky fond v prevažnej časti obce pre pestovanie klasických plodín, rozvoj poľnohospodárskej výroby - pestré druhové zastúpenie fauny a flóry - ekologicky nezaťažené životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> nízke ekologické povedomie občanov - nedostatočné zabezpečenie protipovodňovej ochrany obce - slabá regulácia potoka
	<ul style="list-style-type: none"> - absencia využívania alternatívnych zdrojov energie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - regulácia koryta miestneho potoka a revitalizácia jeho okolia - zlepšenie technického stavu prícestných priekop (rigolov) - zvýšenie právneho povedomia obyvateľstva vo sfére životného prostredia - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ - spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami (MAS, mikroregióny, občianske združenia, cezhraničná spolupráca atď.) - zníženie potenciálnych následkov povodní 	<ul style="list-style-type: none"> - extrémne výkyvy počasia (kalamity, prírodné katastrofy) - klimatické zmeny - mäkká legislatíva ochrany životného prostredia - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny - neexistujúci systém motivácie obyvateľov minimalizovať a separovať odpad - administratívne zaťažujúce podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov

Zdroj: vlastné spracovanie

2. Strategická časť

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Strategickým cieľom PRO je trvalo udržateľný rozvoj obce s využitím miestneho potenciálu – ekonomického, ľudského a environmentálneho.

Vízia obce

Chceme, aby Milpoš do roku 2023 boli obcou:

- s vysokou konkurencieschopnosťou
- dobre hospodáriacou a dobre riadenou obcou
- s rozvinutým turistickým ruchom
- s dokončenou modernou komplexnou infraštruktúrou
- s rozvinutými službami pre občanov
- ktorá podporuje kultúru a šport a pripravuje kultúrne a športové podujatia pre obyvateľov aj návštevníkov obce
- ktorá podporuje ochranu životného prostredia, trvalo udržateľný rozvoj a energetiku nezaťažujúcu životné prostredie

2.1. Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti sa obec zameriava na zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom podpory služieb pre obyvateľov. V rámci kultúrnej oblasti všestranne podporovať všetky oblasti kultúrneho života a poskytovať platformu pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu významných podujatí. Cieľom je aj podpora športovísk a športových podujatí – podpora rozvoja telesnej kultúry, podporovať útvary talentovanej mládeže a športové kluby v obci. Zlepšenie možnosti voľno-časových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl.

V oblasti **rozvoja športu** sa chce obec zamerať na výstavbu športovísk v obci t.j. na vybudovanie nového detského ihriska .

Na zlepšenie kvality **voľno-časových služieb** obec plánuje vytvorenie oddychovej zóny.

2.2. Hospodárska oblasť

Snahou obce v oblasti hospodárskeho rastu je vybudovanie a dokončenie chýbajúcej infraštruktúry a služieb na úroveň porovnateľnú s priemerom v SR. Propagácia kultúrnych, historických a prírodných daností obce v oblasti turistického ruchu.

V oblasti **technickej infraštruktúry** sa obec plánuje zamerať na rozšírenie vodovodnej siete a vodojemu. Dobudovanie, modernizáciu a opravu verejného osvetlenia, kamerového systému a optických sietí.

V oblasti **cestnej infraštruktúry** sa obec plánuje zamerať na výstavbu nových chodníkov a ciest v obci. Opravu a rekonštrukciu prícestných priekop (rigolov). Okrem toho plánuje revitalizáciu cintorína a spevnenie jeho plôch.

Dôležitou súčasťou rozvoja obce je rozvoj **cestovného ruchu**. Vhodná poloha obce z hľadiska prístupu k miestnym a regionálnym prírodným, kultúrnym a historickým atrakciám vytvára vhodné podmienky pre vybudovanie turistických a cyklistických trás a chodníkov. Obec má taktiež v pláne podporiť cestovný ruch vybudovaním informačných tabúl a označení.

2.3. Enviromentálna oblasť

Víziou obce v environmentálnej oblasti je vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia, využívanie vodných zdrojov, ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi a celková ochrana a revitalizácia krajiny. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry.

Zlepšenie kvality životného prostredia v oblasti **protipovodňových aktivít** plánuje obec v rámci úpravy (regulácie) koryta Milpoškého potoka.

Strategické ciele

Tab. č. 32 Hierarchia cieľov pre Sociálnu oblasť

Oblasti	1. Sociálna oblasť			
Vízia	Chceme, aby v roku 2022 bola pre obyvateľov obce Milpoš plnohodnotne zabezpečená kultúra, šport a voľno-časové služby			
Globálne ciele	1. Kvalitná sociálna oblasť s vysokou pridanou hodnotou			
Špecifické ciele	1.1. Rozvoj športovej infraštruktúry	1.2. Rozvoj voľno-časovej a oddychovej infraštruktúry	1.3. Podpora kultúrno-spoločenského života	
Opatrenia	1.1.1. Výstavba športovej infraštruktúry	1.2.1. Vytvorenie voľno-časových a oddychových zón	1.3.1. Výstavba a rekonštrukcia kultúrnych zariadení	1.3.2. Organizácia kultúrno-spoločenských aktivít

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 33 Hierarchia cieľov pre hospodársku oblasť

Oblasti	2. Hospodárska oblasť						
Vízia	Chceme, aby v roku 2022 bola pre obyvateľov obce Milpoš plnohodnotne zabezpečená komplexná infraštruktúra						
Globálne ciele	2. Konkurencie schopné hospodárstvo s vysokou pridanou hodnotou						
Špecifické ciele	2.1. Rozvoj a obnova technickej infraštruktúry						2.2 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu
Opatrenia	2.1.1. Systém verejného osvetlenia	2.1.2. Systém optických sietí	2.1.3. Bezpečnostný kamerový systém	2.1.4. Systém vodovodnej siete	2.1.5. Systém miestnych komunikácií a chodníkov	2.1.6. Výstavba a rekonštrukcia pietnych miest	2.2.1. Výstavba, rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 34 Hierarchia cieľov pre environmentálnu oblasť

Oblasti	3. Enviromentálna oblasť	
Vízia	Chceme, aby v roku 2022 bola pre obyvateľov obce Milpoš poskytnutá kvalitná úroveň životného prostredia a trvalo udržateľný rozvoj nezaťažujúci životné prostredie	
Globálne ciele	3. Vysoko kvalitná a nezaťažená enviromentálna oblasť s vysokou pridanou hodnotou	
Špecifické ciele	3.1. Ochrana, zvyšovanie kvality a zachovanie životného prostredia pre ďalšie generácie	
Opatrenia	3.1.1. Revitalizácia a úprava vodných tokov	3.1.2. Zvýšenie kvality spracovania odpadov

Zdroj: vlastné spracovanie

3. Programová časť

Programová časť Programu rozvoja obce obsahuje zoznam opatrení a aktivít realizácia ktorých je potrebná na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Obsahuje konkrétne zámery vedenia obce a občanov obce v oblasti sociálnej, oblasti hospodárskej a oblasti environmentálnej až po úroveň opatrení a jednotlivých aktivít potrebných k naplneniu cieľov v daných oblastiach.

Tab. č. 35 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Sociálnej oblasti

Sociálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma v EUR
1.1. Rozvoj športovej infraštruktúry	1.1.1. Výstavba športovej infraštruktúry	Výstavba detského ihriska	150 000,00
1.2. Rozvoj voľno-časovej a oddychovej infraštruktúry	1.2.1. Vytvorenie voľno-časových a oddychových zón	Oddychové zóny v Milpoši	100 000,00
1.3. Podpora kultúrno-spoločenského života	1.3.1. Výstavba a rekonštrukcia kultúrnych zariadení	Polyfunkčný objekt Milpoš	150 000,00
	1.3.2. Organizácia kultúrno-spoločenských aktivít	Kultúrne podujatia	10 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 36 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Hospodárskej oblasti

Hospodárska oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma v EUR
2.1. Rozvoj a obnova technickej infraštruktúry	2.1.1. Systém verejného osvetlenia	Dobudovanie, oprava a modernizácia verejného osvetlenia	100 000,00
	2.1.2. Systém optických sietí	Dobudovanie optických sietí	50 000,00
	2.1.3. Bezpečnostný kamerový systém	Modernizácia kamerového systému	15 000,00
	2.1.4. Systém vodovodnej siete	Vybudovanie vodovodnej siete a výstavba vodojemu	200 000,00
	2.1.5. Systém miestnych komunikácií	Oprava a dostavba miestnych komunikácií (ciest, chodníkov)	80 000,00

Hospodárska oblasť			
	a chodníkov	Oprava a rekonštrukcia prícestných priekop (rigolov)	70 000,00
	2.1.6. Výstavba a rekonštrukcia pietnych miest	Rozšírenie plochy cintorína, spevnenie plôch	100 000,00
2.2 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu	2.2.1. Rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu	Výstavba, rekonštrukcia turistických a cyklistických trás a chodníkov	100 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 37 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v Enviromentálnej oblasti

Enviromentálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma v EUR
3.1. Ochrana, zvyšovanie kvality a zachovanie životného prostredia pre ďalšie generácie	3.1.1. Revitalizácia a úprava vodných tokov	Úprava (regulácia) koryta potoka	2000 000,00
	3.1.2. Zvýšenie kvality spracovania odpadov	Rekonštrukcia čistiarne odpadových vôd (ČOV)	270 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou programovej časti okrem zoznamu konkrétnych aktivít a ich finančnej hodnoty je aj súbor merateľných ukazovateľov ktorý je spracovaný podľa oblasti na jednotlivé opatrenia. Pre každý ukazovateľ je daná východisková hodnota (rok 2015) a cieľová hodnota (rok 2022). V prípade výsledku ankety je merateľným ukazovateľom známka 1-5, pričom číslo 1 označuje najlepšiu známku a číslo 5 najhoršiu.

Tab. č. 38 Merateľné ukazovatele pre Sociálnu oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
1.1.1. Výstavba športovej infraštruktúry	Počet vybudovaných multifunkčných športových ihrísk	počet	1	1
1.2.1. Vytvorenie voľnočasových a oddychových zón	Počet oddychových zón v obci	počet	0	1
1.3.1. Výstavba a rekonštrukcia kultúrnych zariadení	Počet vybudovaných, rekonštruovaných kultúrnych zariadení v obci	počet	1	1
1.3.2. Organizácia kultúrno-spoločenských aktivít	Počet kultúrno-spoločenských aktivít	počet	8	10

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 39 Merateľné ukazovatele pre Hospodársku oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
2.1.1. Systém verejného osvetlenia	Dobudované, opravené a modernizované verejné osvetlenie	m	0	1
2.1.2. Systém optických sietí	Počet dobudovaných optických sietí	počet	0	1
2.1.3. Bezpečnostný kamerový systém	Zmodernizovaný kamerový systém	známka 1-5	6	9
2.1.4. Systém vodovodnej siete	Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	m	0	800
	Počet vybudovaných vodojemov	počet	0	1
2.1.5. Systém miestnych komunikácií a chodníkov	Dĺžka vystavaných nových chodníkov v obci	m	0	2 000
	Dĺžka opravených a zrekonštruovaných prícestných priekop (rigolov)	m	0	1 500
2.1.6. Výstavba a rekonštrukcia pietnych miest	Veľkosť rozšírenia plochy cintorína	m ²	0	2 000
	Veľkosť spevnených plôch	m ²	0	600
2.2.1. Rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu	Dĺžka vybudovaných cyklistických a turistických trás	m	0	5 000
	Dĺžka vybudovaných turistických chodníkov	m	0	6000

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
	Počet vybudovaných informačných tabúlí a označení	počet	0	20

Zdroj: vlastné spracovanie

Tab. č. 40 Merateľné ukazovatele pre Environmentálnu oblasť

Opatrenie	Merateľné ukazovatele výstupu	Merná jednotka	Východisková hodnota rok 2015	Cieľová hodnota v roku 2022
3.1.1. Revitalizácia a úprava vodných tokov	Dĺžka upraveného (regulovaného) koryta Milpošského potoka	m	0	4000
3.1.2. Zvýšenie kvality spracovania odpadov	Počet vybudovaných čistiarní odpadových vôd (ČOV)	počet	1	1

Zdroj: vlastné spracovanie

4. Realizačná časť

Realizačnú časť programu rozvoja obce tvorí opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu rozvoja obce Milpoš na roky 2015 – 2023*.

4.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO

Realizácia Programu rozvoja obce Milpoš bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude prerokovaný na zasadnutiach obce a bude každoročne aktualizovaný podľa potrieb obce a možností financovania. Manažment obce plní vo vzťahu k Programu rozvoja obce nasledovné úlohy:

- vyčlenenie finančných prostriedkov, ktoré budú potrebné na aktivity
- realizácia projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobu udržateľné
- monitorovanie realizácie projektov a plnenia úloh vyplývajúcich z programu rozvoja obce

Aktivity budú komunikované verejnosti prostredníctvom webovej stránky obce a úradnej tabule.

4.2. Komunikačná stratégia

O realizácii jednotlivých aktivít, ktoré sú naplánované v rámci spracovaného Programu rozvoja obce bude verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky obce ako aj úradnej tabule. Každý rok sa uskutoční stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PRO z dôvodu aktualizácie realizácie jednotlivých aktivít ich finančnej hodnoty, časového harmonogramu, zdrojov financovania a súladu realizácie so schváleným PRO.

4.3. Monitorovanie a hodnotenie

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PRO. Obec bude postupovať podľa Plánu priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2023. Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci Obecného zastupiteľstva obce Milpoš, pracovníci obecného úradu a verejnosť.

Plán priebežného hodnotenia PRO na programové obdobie 2015 -2023 zahŕňa výkon kontroly a spôsob hodnotenia PRO. Hodnotenie jednotlivých častí PRO alebo PRO ako celku je definované dôvodom výkonu kontroly a periodicitou výkonu kontroly.

Dôvodom pre výkon hodnotenia na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva, koordinátora PRO prípadne na základe podnetu zo strany kontrolóra obce, na základe auditu prípadne na základe protokolu NKÚ SR môže byť nesúlad spracovaného PRO s jeho jednotlivými cieľmi a aktivitami na ich splnenie a ich skutočnou realizáciou či po stránke obsahovej alebo finančnej.

Hodnotením získame poznatky, ktoré môžeme zapracovať do už schváleného PRO formou doplnenia PRO a jeho schválením členmi obecného zastupiteľstva.

Periodicita tohto hodnotenia u strategického hodnotenia je 2 roky po schválení PRO a tematické hodnotenie každý rok po schválení PRO počas celého programového obdobia 2015 – 2023. Ostatné druhy hodnotení PRO budeme realizovať na základe vzniknutej spoločenskej potreby.

Tab. č. 41 Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 - 2023

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, koordinátora PRO
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, podnetu občanov, koordinátora PRO
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PRO	2016	Na základe nesúladu medzi plánovanými aktivitami a cieľmi so skutočnosťou
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Nesúlad medzi cieľmi stanovenými v PRO a ich značnom odklone v skutočnosti
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby, návrh na revíziu prípadne doplnenie PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov, podnetu kontrolóra obce, podnetov z kontroly, na základe auditu, na základe protokolu NKÚ SR ....
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4. Akčný plán

Akčný plán obsahuje zoznam aktivít na daný rozpočtový rok s výhľadom na najbližšie roky a zahŕňa časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít z PRO.

V akčnom pláne sú zaznamenané jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých oblastí, ktoré sú realizované v danom roku a ktoré plánuje obec realizovať v najbližších rokoch. Je tam uvedený stručný popis aktivity, zapojenie subjektov alebo partnerov a objem a zdroje finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít.

Aktualizácia akčného plánu bude vykonávaná 1 x ročne na základe už realizovaných aktivít s výhľadom na realizáciu aktivít na základe predpokladaných výziev z jednotlivých Operačných programov prípadne na základe realizácie aktivít z ich zdrojov vrátane rozpočtu obce.

Pri spracovaní akčného plánu sa vychádzalo z tabuľky ex – ante hodnotenia PHSR za predchádzajúce plánovacie obdobie a priorít realizovania jednotlivých aktivít, ktoré sú v danom čase aktuálne realizovateľné. Akčný plán tvorí prílohu k PRO.

5. Finančná časť

Vo finančnej časti Programu rozvoja obce sú uvedené viac zdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov z ktorých bude realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Tab. č. 42 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

	Celkové náklady	Verejné zdroje				Spolu	Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec		
Sociálna oblasť							
Opatrenie 1.1.1.	150 000,00	127 500,00	22 500,00	0	0,00	150 000,00	0
Opatrenie 1.2.1.	100 000,00	85 000,00	15 000,00	0	0,00	100 000,00	0
Opatrenie 1.3.1.	150 000,00	127 500,00	22 500,00	0	0,00	150 000,00	0
Opatrenie 1.3.2.	10 000,00	8 500,00	1 500,00	0	0,00	10 000,00	0
Hospodárska oblasť							
Opatrenie 2.1.1.	100 000,00	85 000,00	15 000,00	0	0,00	100 000,00	0
Opatrenie 2.1.2.	50 000,00	42 500,00	7 500,00	0	0,00	50 000,00	0
Opatrenie 2.1.3.	15 000,00	12 750,00	2 250,00	0	0,00	15 000,00	0
Opatrenie 2.1.4.	300 000,00	255 000,00	45 000,00	0	0,00	300 000,00	0
Opatrenie 2.1.5.	150 000,00	127 500,00	22 500,00	0	0,00	150 000,00	0
Opatrenie 2.1.6.	100 000,00	85 000,00	15 000,00	0	0,00	100 000,00	0
Opatrenie 2.2.1.	270 000,00	229 500,00	40 500,00	0	0,00	270 000,00	0
Environmentálna oblasť							
Opatrenie 3.1.1	100 000,00	85 000,00	15 000,00	0	0,00	100 000,00	0
Opatrenie 3.1.2	150 000,00	127 500,00	22 500,00	0	0,00	150 000,00	0

Zdroj: vlastné spracovanie

5.1. Indikatívny finančný plán PRO

V tabuľke č. 43 Indikatívny finančný plán PRO, uvádzame predpokladané ročné finančné náklady v rámci jednotlivých oblastí na základe predpokladaných výziev z jednotlivých operačných programov a na základe finančných nákladov na realizáciu jednotlivých aktivít.

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom v indikatívnom finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PRO upraviť indikatívny rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí a aj ako celok.

Tab. Č. 43 Indikatívny finančný plán PRO na rok 2015 – 2022 v EUR

	Rok								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
Sociálna oblasť	0	260 000	0	150 000	0	0	0	0	410 000
Hospodárska oblasť	0	110 000	410 000	100 000	315 000	50 000	0	0	985 000
Enviromentálna oblasť	0	100 000	0	0	0	150 000	0	0	250 000
Spolu	0	470 000	410 000	250 000	315 000	200 000	0	0	1 645 000

Zdroj: vlastné spracovanie

6. Záver

Spracovaním Programu rozvoja obce Milpoš vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu, ktorý je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa vyžadujúcich si potrieb na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

Kolektív spracovateľov Programu rozvoja obce ďakuje všetkým zúčastneným za vynaložené úsilie a čas.

Predmetný Program rozvoja obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

14.06.2015 /UOZ č. 345/2015

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

7. Prílohy

Príloha č.1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov spracovania PRO

Príloha č.2 Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

Príloha č. 3 Zoznam skratiek použitých v PRO

Príloha č.4 Akčný plán

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov spracovania PRO

Členovia riadiaceho tímu:

Starosta obce: Ladislav Rabatin

Poslanci:

Ing. Pillár Štefan
Džačovský Jozef
Gargalíková Alžbeta
Figura Mikuláš
Figura Radoslav
Lichvárová Helena

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. Koncepcia územného rozvoja Slovensko 2001
2. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Milpoš
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
4. Komunitný plán obce Milpoš
5. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010
6. Stratégia Európa 2020
7. Spoločný strategický rámec EK
8. Materiály Európskej komisie k programovému obdobiu 2014-2020 a politiky súdržnosti
9. Integrovaný regionálny operačný program
10. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
11. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
12. Štatistický úrad SR databáza DATAcube
13. Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja
14. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR
15. JUHAŠČÍKOVÁ, I., ŠKÁPIK, P., ŠTUKOVSKÁ, Z. 2013, Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011: Domy v SR, krajoch, okresoch a obciach. Bratislava: ŠÚSR. ISBN 978-80-8121-293-2

Príloha č. 3 Zoznam skratiek použitých v PRO

Skratka	Vysvetlenie
AP	Akčný plán
BD	Bytový dom
CR	Cestovný ruch
ČOV	Čistiareň odpadových vôd
DD	Domov dôchodcov
KD	Kultúrny dom
DSS	Domov sociálnych služieb
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
IBV	Individuálna bytová výstavba
IKT	Informačné a komunikačné technológie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
IS	Inžinierske siete
LEADER	Spojenie pre ekonomický rozvoj vidieckych komunít
MAS	Miestna akčná skupina
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
MŠ	Materská škola
NFP	Nenávratné finančné prostriedky
NO	Nezisková organizácia
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
OcÚ	Obecný úrad
OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
OP	Operačný program
OZ	Obecné zastupiteľstvo
O.Z.	Občianske združenie
PD	Projektová dokumentácia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
PSK	Prešovský samosprávny kraj
RIZ	Riadenie ľudských zdrojov
ROP	Regionálny operačný program
SAD	Slovenská autobusová doprava
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR	Slovenská republika
SWOT	Silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	Štátny rozpočet
ŠÚ	Štatistický úrad
ÚPNO	Územný plán obce
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VO	Verejné osvetlenie
VÚC	Vyšší územný celok
ZŠ	Základná škola
ŽP	Životné prostredie

Príloha č. 4 Akčný plán

Rok 2015

Obec neplánuje realizáciu žiadnych aktivít.

Rok 2016

Sociálna oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
1.2.1. Vytvorenie voľno-časových a oddychových zón	Oddychové zóny v Milpoši		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
1.3.1. Výstavba a rekonštrukcia kultúrnych zariadení	Kultúrno-správna budova Milpoš		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
1.3.2. Organizácia kultúrno-spoločenských aktivít	Kultúrne podujatie		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Hospodárska oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
2.2.1. Rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu	Výstavba, rekonštrukcia turistických a cyklistických trás a chodníkov		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
2.2.1. Rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu	Vybudovanie informačných tabúl a označení		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Enviromentálna oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
3.1.1. Revitalizácia a úprava vodných tokov	Úprava (regulácia) koryta Milpošského potoka		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Rok 2017

Hospodárska oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
2.1.1. Systém verejného osvetlenia	Dobudovanie, oprava a modernizácia verejného osvetlenia		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
2.1.5. Systém miestnych komunikácií a chodníkov	Oprava a dostavba miestnych komunikácií (ciest, chodníkov)		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
2.1.5. Systém miestnych komunikácií a chodníkov	Oprava a rekonštrukcia prícestných priekop (rigolov)		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Predpokladané aktivity

Rok 2018

Sociálna oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
1.1.1. Výstavba športovej infraštruktúry	Výstavba multifunkčného športového ihriska		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Hospodárska oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
2.1.6. Výstavba a rekonštrukcia pietnych miest	Rozšírenie plochy cintorína, spevnenie plôch		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Rok 2019

Hospodárska oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
2.1.3. Bezpečnostný kamerový systém	Modernizácia kamerového systému		Obec Milpoš	EÚ + ŠR
2.1.4. Systém vodovodnej siete	Vybudovanie vodovodnej siete a výstavba vodojemu		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Rok 2020

Hospodárska oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
2.1.2. Systém optických sietí	Dobudovanie optických sietí		Obec Milpoš	EÚ + ŠR

Enviromentálna oblasť				
Opatrenie	Aktivita	Termín	Subjekty	Financovanie
3.1.2. Zvýšenie kvality spracovania odpadov	Rekonštrukcia odpadových vôd (ČOV)		Obec Milpoš	EÚ + ŠR